

DZIENNIK POLSKI

Wychodzi codziennie.

Przedpłata wynosi we Lwowie rocznie 18 złr. — pół rocznie 9 złr. — kwartalnie 4 złr. 50 cent. — miesięcznie 1 złr. 50 cent.

Numer kosztuje 10 centów.

Manuskryptów Redakcja nie zwraca.

Przedpłatę i ogłoszenia przyjmują we Lwowie:

Biurowi Administracji „Dziennika Polskiego“ przy ulicy Akademickiej pod l. 3, naprzeciw Hotelu Łódzkiemu; we Wiedniu, Hamburgu, Frankfurtie n. M., w Berlinie, Lipsku, Bazylei, Szwajcarii i Wroclawiu pp. Haasenstein et Vogler; w Poznaniu Neumann Neumann Biuro anonsów; w Paryżu pułkownik Raszewski, Faubourg Poissoniere 33. — Ogłoszenia przyjmuje Agencja pana Adama Carrefour de la Croix-Rouge, 2, Paris.

Ogłoszenia przyjmują się za opłatą 6 centów od miejsca objętości jednego wiersza drobnym drukiem (petit). Listy z pieniędzmi mają być przesyłane franco do Administracji „Dziennika Polskiego.“ — Listy reklamacyjne nieopieczowane nie podlegają opłacie.

Lwów 11. marca.

Jeżeli był jeszcze ktoś dość łatwowierny, ażeby spodziewać się, iż car Aleksander II nada państwu swemu konstytucję, i „rodnych“ swych do udziału w rządach przypuszczając zrobić z nich obywateli — to wiadomość podana przez P. Lloyd, a wczoraj przez nas powtórza, powinna być zdumienia takie raz na zawsze rozwiać. Przytominamy, że o owej zamierzonej konstytucji już od dwóch lat jest mowa. Głoszono, iż komitet rządowy do tej sprawy przez cara wyznaczony, pracuje nad projektem konstytucji. Zapowiadano nawet termin jej ogłoszenia: miało ono nastąpić w 25 rocznicę objęcia tronu Tymczasem w rocznicę tę padły z ust cara słowa, które w uszach kon tytuacyjnych Moskali — jeżeli w ogóle są tam prawdziwi zwolennicy konstytucjonalizmu — mogą brzmieć podobnie, jak owe „precz z marzeniami!“ — wypowiedziane przez tegoż samego cara do Polaków. Na uroczyste w tym dniu urzędowej audyencji, na tronie po zwykłych powinszowaniach miał wyrazić nadzieję, iż „władca nasz“ — powożąc nowe wielkie i małe postarowanie ku szczęściu Rosji, jak ich już tyle był powiódł! Car — jakoby wszedł w myśl syna, w odpowiedzi swej mówił o wielkich zadaniach, jakie rząd carski oczekują — a z tych niektóre musza być niezwłocznie załatwione. Ale te „niektóre“ zadania — to wcale nie reforma systemu rządowego, nie dopuszczenie narodu do udziału w rządzie, to w ogóle nie takiego, co by nawet przypominało konstytucję — to tylko naprawa finansów, ulepszenie administracji, wypełnienie luk pewnych w wojskowości, usunięcie niebezpieczeństw, grozących od złego stanu sanitarnych stosunków. Car nie zaprzecza, że są jeszcze i inne zadania do spełnienia — te jednak dopiero wtedy mogą być spełnione, kiedy „uciechną namiętności“. Tu już oczywiście mowa o reformach politycznych — widoczna aluzja do aspiracji konstytucyjno-liberalnych i wyraźne ich odrzucenie ad calendas graecas.

Gdy uciechną namiętności! Ale czy i kiedy nastąpić to może, w państwie tak jak carat rządzone? W państwie wolnym wszelkie polityczne namiętności a nawet i osobiste ambitne dążenia, przyjmują cechę szlachetnej walki stronnictw — walki, w których albo zasady się ścierają, albo ludzie i grona całe szlachetnie współzawodniczą między sobą o to, kto lepiej, kto z większą dla narodu korzyścią potrafi nawą państwa sterować. W państwie jak carat, nie mającym obywateli, a niewolników tylko, wszelkimi środkami przemocy poddawanych pod wolę panującego — jeżeli myśl jaka polityczna się obudzi, jeżeli jaka wy-

szcza podnieść się ambicja — ta gra tych myśli i tych ambicji przybierać musi wszelkie cechy skrajnej namiętności, ślepe, bez przebiegania w środkach pędzącej do celu. A rząd zamiast tym namiętnościom otworzyć regularny odpływ i przez udział w życiu publicznym użytkować sięerające się dzisiaj siły — zapowiada reformy polityczne wtedy dopiero, kiedy się namiętności uciszą. Zamiast użyć jednego środka, który może uciszyć namiętności — odkłada go rząd na czas, kiedy się stanie to, co bez użycia tego środka stać się nie może, tak samo jak gdyby lekarz zapowiadał lekarstwo, gdy choroba minie; jak gdyby spragnionemu lub głodnemu przyrzekał napój i jadło kiedy pragnienie i głód już przemina! Tymczasem zaś powiada car — zadawalniając się naglejszymi choć mniejszymi ulepszeniami. Więc naprawa finansów — ale czyż ta możliwa jest przy dzisiejszym systemie politycznym, którego właśnie koniecznym następstwem jest finansowa ruina? Więc dalej ulepszeniem cywilnej administracji — ależ jak tego dokazać bez publicznej kontroli, która w despotycznym rządzie jest niemożliwa? I jak tu reformować finansy i administrację — skoro cała maszyna rządowa od góry do dołu demoralizowana, zgangrenowana przekupstwem i pospolitą zbrodnią — a żywioły, które w innym systemie dałyby się na rzecz publicznego dobra w pokojowej pracy użytkować, zrozpaczone nieszczęsnym i bez nadziei stanem rzeczy w caracie, widzą jedyne ocalenie w sztylcie i rewolwerze, i z całą namiętnością pragnącego zemsty niewolnika rzucają się w wir nihilizmu, który prócz zniszczenia i zemsty innego nie ma programu! Jeżeli jest w Rosji partja konstytucyjna — a odpowiedzi ziemstw na wezwanie do pomocy w stłumieniu anarchji są śladami takiej partji — to rząd mógł jeszcze w niej szukać pewnego punktu oparcia i znaleźć go, za cenę ustępstw konstytucyjnych. Car w przemowie swej rzuca jednak z tą partją, odraczając polityczne reformy na czas bardzo daleki — i pozbawia się w ten sposób poparcia choćby tylko pewnej części narodu, a opiera się wyłącznie na bagnatach swych żołdaków, na wierności swych płatnych służalców. I być może, że się pod tym względem nie zawiedzie — że mu jeszcze na czas jakiś te środki wystarczą. Lecz wyłączenie ich użycie, w koniecznym następstwie sprowadzi dalsze trwanie dzisiejszego stanu rzeczy, w którym aspiracje do wolności objawiają się tylko sztylcetem i kulką — sprowadzi następne rewolucyjne wybuchy, które z razu stłumiane, ponawiać się będą aż do skutku. Po najnowszym programie cara, wypowiedzianym a właściwie powtó-

rzonym tylko przy uroczystości 25-letniego jubileuszu, staje przed Rosją z całą koniecznością dalsza anarchja i krwawe wybuchy.

Wobec tego — jakże nędznie wyglądają ci z Polaków, co nam zapowiadali, iż carat musi się oprzeć o żywioł polski jako konserwatywny, i kazali nam szukać z nim kompromisów! Jeżeli wstrętą nam była myśl, iż w jakimkolwiek systemie rządowym, my Polacy mamy się stać podporą caratu, myśl równająca się abdykacji z państwowej przyszłości — to o ileż ona wstrętniejszą być musi w obec zapowiedzi dalszego trwania systemu despotycznego! — Tu już nie byliśmyby czemś nakaział konserwatywnego stronnictwa w ciele parlamentarnem caratu — tu musielibyśmy, chcąc podjąć się owej roli, chęć być taką podporą, stać się po prostu zandarmami, zbirami despotycznego rządu, sprawnym w jego ręku narzędziem ku tłumieniu wszystkiego, co w łonie caratu przeciw jego systemowi rządowemu się podnieśli! Toż to gorzej niż samobójstwo — to dobrowolne okrycie się hańbą i to nawet bez żadnej za nią ceny! Miejmyż nadzieję, że głosy wywołujące nas do odegrania roli takiej podporą caratu — które przed rokiem jeszcze często się podnosiły a ostatnimi czasy coraz się stawały cichsze i bardziej bojaźliwe — już bezpowrotnie zamilkną. Milczec każę im wzgląd na narodową i polityczną przyszłość naszą, wzgląd na sam honor Polaków i cześć naszą w obec świata — milczec im każę sam car, który nie chce i nie potrzebuje dla swego systemu ludzi, bo mu wystarczają... knuty!

Na zgromadzeniu wyborców w Przemysłu p. Kozłowski na interpelację p. Krukowieckiego w sprawach kolejowych; odpowiedział między innymi, że „przy kolei, na której zarząd wpływ wywiera (tj. łupkowskiej), znajduję się w Radzie zawiadawczej tylko trzech Polaków, a jednak przez wytrwałość wyjednali dla nich taki wpływ, że w obec 12 kolegow Niemców i Węgrów na linii galicyjskiej tej kolei, jest 95 1/2 Polaków urzędników, wszyscy szefowie oddziałów w kraju są Polacy“ itd. Otóż co do tego ustępu otrzymujemy następujące autentyczne szczegóły:

Właściwych oddziałów, w znaczeniu kolejowej organizacji, przy szes galicyjskiej kolei nie ma — bo wszystko jest scentralizowane w Wiedniu. I tak zarząd przemysłowy nie ma oddziałów: komercyjnego, materiałowego, rachunkowego i przydatnego — zarząd tarnowski oprócz tych czterech nie ma także oddziału konserwacji maszyn i wagonów. W Przemysłu więc są tylko 3 oddziały — i tu szefami są Polacy: w Tarnowie są 2 oddziały, a szefem (Betriebsleiter) jest Niemiec, nie umiejący literalnie ani s ł ó w k a po polsku. Na linii tarnowsko-lełuchowskiej, w stacjach Tarnów, Gromnik, Bobowa i Pasków są naczelnikami stacji Niemcy, którzy albo wcale nie, albo bardzo mało i źle

po polsku rozumia. Na 38 urzędników ruchu przy linii tarnowsko-lełuchowskiej, jest 10 czystej krwi i języka Niemców, a 28 Polaków — więc na tej linii nie 95% Polaków ale 72%. Nie wiadomo wreszcie, czyjemu to wpływowi i czyjej gorliwości przypisać, że na kolei węg. gal. jest wszystko zcentralizowane w Wiedniu tak, jak na żadnej innej? Dość powiedzieć, że kasa chorych, którą tworzy i na którą się składa służba i robotnicy, ma siedzibę w Wiedniu — a interesowani i daktujący nawet z niej nie widzą rachunków!

GŁOS Z KRAJU.

(Przed wyborami).

Józefówka 8. marca. Przy zbliżających się wyborach do Rady państwa, warto się tak nad nimi, jak i ich prawdopodobnym i upragnionym wynikiem zastanowić. Przeprowadzeniem wyborów zajmuje się komitet przedwyborczy. Rozwija on zwykle wielką działalność i znajduje w ogółu kraju uznanie, wszakże nie domaga pod względem wyborów z większych posiadłości, co już niejednokrotnie podnoszono. Jednak przy chętnym wyrozumieniu to zle da się łatwo usunąć. Od przedstawicieli naszych w Radzie państwa wymagamy znajomości i kierowania się t. z. wielką polityką — a czemuż jest ta wielka polityka dla znacznej części wyborców z większych posiadłości? — Wewnętrznie dogmatem wiary — a zewnętrznie tylko przedmiotem pogawędki. Przy wyborach zatem kierujemy się ostatecznie uznaniem zasług i ufności, lub ulegamy wymowie i argumentom, które chociażby najzabawniejsze i najdzielniejsze, zbyt często pozostaną odośnie do nas sofizmatami. Skoro więc komitet przedwyborczy chce skutecznie wpływać na wynik wyborów z większych posiadłości, niech się zastosuje do tych usposobień i stosunków. — Ufnosć zdobędzie sobie komitet, gdy będzie w swem łonie reprezentował wyborców, ale nie za pomocą zwykłego wezwania pewnej ilości właścicieli większych posiadłości do swego grona, lecz po myśli wyborców, a to może się stać w sposób następujący: Okręgi wyborcze większych posiadłości wybierają po jednym lub dwóch delegatów przedwyborczych, ci zjeżdżają się we Lwowie i wybierają z pośród siebie 5 — 10 komitowców, którzy będą wraz z komitetem kierować i zalecać kandydatów. Komitet przedwyborczy powinien się postarać o jak najdokładniejsze wyjaśnienie o polecanych przez się osobistościach, o ile możliwości uwzględnić miejscową opinię; nie jeden bowiem kandydat może się wydać komitetowi z odległości kilkudziesięciu mil wyborcom, a takim rzeczywiście w oczach swych wyborców nie jest. Przy zalecaniu kandydata szczególniej zamiejscowemu powiniem komitet użyć argumentów trafających do zbiorowego przekonania i mogących porwać sercem większość za sobą. — Przed kilkoma laty np. chciał komitet przeforsować swego kandydata i użył ku temu podwójnego polecenia: dla jednej części wyborców wskazano na imię i wpływ, dla innej, którzy chcą istoty rzeczy a nie formy, wskazano na biegłość w niemieckim języku! Kandydat przeszedł, ale że tak powiem, na zimno, i nie mógł się spodziewać nawet gorącego poparcia w razie potrzeby, bo przeszedł za pomocą sofizmatu. — Tu tkwi także jedna z kardynalnych przyczyn chromania delegacji, która się nie może z ufnością na kraj oglądać.

Cheśmy serca i głowy, pukajmyż do serc i głów; cheśmy ufności, to sami więcej ufajmy a nie posadajmy, ale przedewszystkiem unikajmy sofizmatów, bo te rodzą tylko — wegetację.

Krajowa Rada górnicza.

Podaliśmy przed kilku dniami porządek dziennej obrad I. posiedzenia krajowej rady górnicznej i pospieszamy zdać sprawę z przebiegu jej czynności. Jako świeża kreacja kraju, mająca odpowiedzieć jednej z najżywniejszych jego potrzeb, bo przyczyni się do dobrobytu przez podniesienie przemysłu górniczego, a uregulowanie produkcji naftowej, zasługuje ona na wszelką sympatię, i nie myślimy też jej odmawiać takiej. Jeśli nas informacja nie myli, to rada przyniesie zasadę jawności dla swych dalszych posiedzeń — wzmniejszą jej tego kroku, który się przyczynił nie tylko do rozpowszechnienia w kraju wiadomości o jej czynnościach, ale i do zaufania w jej postanowienia i prace. Pomijamy kwestję regulaminu, który został

korzysty, jaką kraj z geologicznych badań odnosi. Główną naturalnie sprawą było użycie kredytu 10.000 złr. przez sejm zawotowanego na bliższe rozpoznanie głębszych warstw w okolicach naftowych. Sprawa ta nie została jednak stanowczo załatwiona, bo chociaż wybrano odrębną komisję, w skład której wchodził dr. Alth, profesor Niedźwiecki, pp. Felorowicz, Łukasiewicz i p. Walter jako reterent — która ma zwiedzić okolice, gdzieby takie badanie było najbardziej pouczającym i dla przemysłu krajowego najniebezpieczniejszą wskazywać, ale wnioski tej komisji wrócić mają do rady, która dopiero wówczas stanowczą powożenie decyzję. Zadanie tej komisji określa uchwała rady górnicznej jak następuje: 1) zbada ona, które miejscowości są najodpowiedniejsze do przeprowadzenia

CZTERY DNI W BADEN-BADEN.

NOWELLA

SEWERA.

(Ciąg dalszy.)

— Daj mi tylko na próbę dwadzieścia franków, będziemy grać razem, a pokażę ci... — Co umieją Biskaje — przewrałem. Wyjęłem dwadzieścia franków i podawszy je damie kończyłem z uśmiechem: — Zechciej panno Biscia — de Brabant Montvert grać sama, — wygrana podzielimy się. — Wybornie — czekaj na mnie w czytelniku, zawołała. — I z gorączkowym pospiechem nadogwożone pijką pomknęła do sal gry. — Patrzałem za czterdziestoletnią wysuszoną namiętnością gry Biskaja de Brabant. Życie marnować na idyotycznych zapisywaniach wyszłych numerów w rucelce, na układaniu niedorzecznych kombinacji i tej poażdliwości złota blyszczącego przed oczami, przy nieustannej nędzy... — Ha, to piekło i i gdyby za Danta egzystowała ruleta, niezawodnie wprowadziłby ją do swych boskich, a strasznych obrazów. Deklamując na podobny temat, szedłem ze spuszczoneą głową depcząc zwir ściętek ogrodu... — Panie Władysławie, usłyszałem przyciszonym głosem za sobą wołanie. — Panie Władysławie, powtórzono głoszącej. — Obejrzałem się — przedemną stał wysoki aristokratycznie uśmiechnięty, siwiący urzywany Bogorja — Bogoryjka zwany w naszej okolicy. Od paru lat mieszkał za granicą — a do domu przyjeżdżał zabierać pieniądze, lub je pożyczyc. — Pan tutaj, zawołałem, kochany panie Czesławie — byłem pewny żeś w Paryżu! Gdzie stoisz, co porabiasz? — Stoję w hotelu francuskim, rzekł nieco zakłopotany. — Wybornie, odwiedź cię dziś jeszcze! — Dziękuję, odparł żywo, — ale — dodał i urwał. — Widziałem pana przed chwilą — gra-

les i to szczęśliwie. — Winszując, zakończył smutno. — Nędzne, tysiąc franków! rzekłem z lekceważeniem. — Na początek jest to zawsze coś. — Lecz ja więcej grać nie myślę — tłómaczyłem. — Ciekawy jestem co będziesz pan tu robił, jeżeli nie chcesz się nudzić. — Kocham się, powiedziałem uroczystie. — Ha — w takim wypadku, jeżeli się jest szczęśliwym, nie należy się zbliżać do zielonego stolika — nie radzę. — Wziął mnie pod ramię, protekcyjonalno - powfale i uprowadzając na bok, dalej mówił: — Co do mnie, ponieważ już jestem od dawna zakochany — mogę grać i gram — lecz niestety bardzo nieszczęśliwie, i to mnie przekonywa, że mam wzajemność. — Bez wątpienia, rzekłem, czekając dalszego ciągu. — Lecz i na zawziętość fortuny mam lekarstwo. — Ciekawy jestem — a chęć zdobyć — jak u każdego człowieka dzikiego lub cywilizowanego zagraża w mem sercu. — Aby grać tylko wygranymi pieniędzmi! — Tak — odezwałem się przeciągle. — A ponieważ, mówił dalej z nerwowym uśmiechem Bogorja, nie mam jako przegrany — wygranym, — zabieram kochanemu panu — jeżeli pozwolisz, dwadzieścia ludwików na godzinę, na godzinę — i przekonam go, że się w mej wierze nie mylę. — Czy czasem — pomyślałem — Bogorja nie ma żadnych, lecz nie śmiejąc odmawiać sąsiadowi i dzentlemanowi — wyjąłem portmonetkę, wypkając dwadzieścia sztuk złota zdobytego przed godziną w tręnte quarantine. — Bogorji zaśmiały się oczy — uściślął mnie nerwowo za rękę. — Kiedy mogę pana zastać — zapytałem? — Kiedy — kiedy... powtórzył — zarumienił się. — Kiedy się panu podoba — tylko że ja nie sam mieszkam — dodał z przyciskiem. — Z przyjaciół, — Polakiem czy cudzoziemcem.

— Tak niby, — bo widzi drogi pan — ożeniłem się. — Winszuję z całego serca, wtnszując — przewrałem wyciągając rękę. — Z Francuzką dodał spuszcżając oczy. — Z Francuzką, powtórzyłem, nie wiem sam, dlaczego nieco zakłopotany. — Zresztą zobaczysz ją — poznasz, jeśli będziesz chciał — i osadzi. — Rozkoszna kobietka. — To powiedziawszy Bogorja, odwrócił się szybko i odszedł. — Rozkoszna kobietka — powtórzyłem z cicha — Francuzka — domyślał się. Biedny Bogoryjka, a do tego szgrany do nitki. — Coby na to żadek biskup powiedział, gdyby wstał z grobu i zawadzał do Baden-Baden. — Teraz dopiero pojmuję, dlaczego Bogorja tak mnie gonit i serdecznie witał. — Dawniej rwał się tylko do towarzystwa panów, unikając szlachty. A i my też nie bardzośmy się kwapili do serdeczności z nim. — Są — są tam — za temi ścięzkami siedzą na laweczce, — wołał przybiegając do mnie zdyszany de Marchand. — Kto? — spytałem zdziwiony. — Kto — a to młodzieniec, — kto — a to zakochany! — Któżby jeżeli nie nasze Angielecki zmuszane do stąpienia po różach. Naboże mam przygotowane i współników mamy. Pokazał mi kilkanaście pysznych róż, złożonych w jeden bukiet. Masz cztery najpiękniejsze — czaty rozstawione. Grommelet pilnuje — idźmy — Mam wyborne miejsce do obserwacji. — Poszedłem. Wśród kląbu ciemnych świerków, których konary dotykały ziemi — jak dwie czarne sylwki na zielonem tle rysowały się dwie postacie Angielek, milczące, zadumane, patrzące w przetrzebi. — Są oszone jak w kniei, szepnęła mi de Marchand, gdy z wierzchołka skały przypatrywał się dziewczęcom. — Ja rozpoczynam atak, czyli wypłoszę je — dla ciebie jest miejsce na prawo — bo zwykle dziewczęta z początku rzucają się na prawo, zanim nie skoczą na lewo. — Bawiac się całą tą sprawą wybornie, pobiegłem na wskazane miejsce. Zaledwo stanąłem

de Marchand podkradłszy się ponad laweczkę ostrożnie, trzymając się ręką galezi — rzucił z góry pod nogi dziewczęcom różę. — Spadły prosząc się, aby je podnieść. — Dzieweczki zamieniły spojrzenia — po chwili zerwały się, obszedły ostrożnie różę i zawróciły niestety na lewo. — Zaledwo uszły kilkanaście kroków, gdy znów przepadły im drogi, spadające z za krzaków jądźmi tegoż samego koloru kwiaty. — Dziewczynki stanęły, lecz nie chcą dać za przegrane — zawróciły — przebiegły mostek, gdy wtem na wzniesieniu miejscu spadają im niewidzialnie do nóg, zdejże się też same różę. — Należało je przejść, lub się cofnąć na most. Wybrały drugą ostateczność, i powtórnie przebiegły mostek zwróciły się na moją stronę. — Czekając niecierpliwie — dziewczeczki szły przedko, o ile im tylko na to pozwalała godność. Mijają mnie — ukrytego za skałą, gdy wtem zamiał dwóch spadają im pod nogi w dwóch rzutach cztery różę, — aby ich ominąć nie mogły. — Z jednej strony skała, z drugiej woda — cofnąć się niepodobna — przeszły. — Oklaski z ówdziestu rak, których ogłos podawaly echa, oznajmiły światu i Badenowi moje zwycięstwo! — Dzieweczki obróciły się raptem, zobaczyły mnie, i jak mi się zdaje, zarumieniły się. — Ochotnicy walki róż ukazywali się jeden po drugim — wychodząc ze swych kryjówek. — Pierwszy powiódł mnie de Marchand — za nim Grommelet — prowadząc ze sobą tłumastego, bledego, w okularach, a naiwnego Nadręczyka, wielkiego przyjaciela Francuzów — a legitymistę. — Był prawowitym katolikiem, zatem nie mógł być nad Renem niczem innym jak legitymistą. Mówił wybornie po francusku i zawsze i wszędzie szukał Francuzów, aby się z nimi bawić, a więcej jeszcze rozprawiać kłócić się, walczyć i kochać. — Niecierpiąc Bismarka — nienawidził Prusków, nazywając ich dziczą lub rabusiami — skłaniając się sympatycznie, jednocię wiary i charakteru ku Austrjakum, jak zresztą wszyscy z nad Renu i południa Niemcy. — Paryż i Wiedeń były dla niego miasta, w których żyć można. Żył jednak w Mannheim, prowadząc swe interesy wzorowo. Zwykle

odpoczywał w lecie w Baden-Baden, szukając Francuzów, bratając się z Austrjakami. — Jak one przeczują, gdzie pana szukać. — Dziewczyny mają szalone przeczucia — mówił głośno de Marchand. — Pamiętam... — Pewno są protestantki — pochwycił Nadręczyk nazwiskiem Schaphausen. — Więc cóż — przerwał głoźnie de Marchand. — Oto to, że ten pan jest katolikiem, jeżeli jest Polakiem, tak samo jak i pan być nim powinien, jeżeli jesteś Francuzem. — Wygadujesz pan niestworzone rzeczy — zawołał de Marchand. — Więc czemu pan jesteś? — spytał Nadręczyk. — Człowiekiem. — I Hotentot jest człowiekiem — rzekł z filozoficzną obojętnością Niemiec. — Grommelet zaczął się śmiać. — Człowiekiem cywilizowanym — wrzasnął de Marchand. — Kto, Hotentot? — zapytał Grommelet. — Milcz pan — odparł de Marchand. — Moi panowie, jeżeli chcecie być Francuzkami — decydował Schaphausen — musicie być katolikami, a jeżeli jesteście katolikami, musicie być legitymistami. Wyboru nie ma. — Obaj Francuzi wzruszyli ramionami, de Marchand z pogardą, Grommelet z niechęcią i zaczęli między sobą dyskutować zawzięcie. — Która okolice Polski pan zamieszkuje? — zwrócił się do mnie Nadręczyk. — Z pod Tarnowa — odpowiedziałem, jak gdybym rozmawiał z obywatelem z pod Przemysła. — W której części Polski znajduje się Tarnów? — spytał obojętnie Schaphausen. (C. d. n.)

badania; 2) wezwie w tych miejscowościach za pośrednictwem Wydziału krajowego przedsiębiorców, aby przedstawił warunki, pod jakimi zobowiązują się do dalszego pogłębienia szyków i do prowadzenia z tychże poprzeczek; 3) przeprowadzi na podstawie ofert rokowania i przedstawi wyruki ich wraz z swym wnioskiem użycia subwencji krajowej w kwocie 10.000 złr. Nie dziwi nas to wcale, że rada osobną do tego wybrała komisję, bo i dla rady górniczej ten krok jest zbyt ważnym, by go nie miano z wszelką rolgawą uczynić, i sprawa sama do najtrudniejszych geologicznych zadań zaliczona być winna. — Pierwszego miejsca ustępuje tej sprawie nawet wniosek o potrzebie głębszych wierzeń w kraju opracowany przez dr. Altha, a to tem bardziej, że dr. Alth nie stawiał jako konkluzji natychmiastowego podjęcia tej pracy.

Nie wiemy motywów, które spowodowały krajową radę górniczą do tego, by odrzuciła propozycję inżyniera górniczego, p. Ciepanowskiego, wykonania mapy geologiczno-górniczej okolic m. Borystawia, więc nie krytykujemy tego postanowienia. Ale byłoby według nas do życzenia, by nie zapomiano o wielkiej użyteczności tych prac, i nie zaniedbano zachęcania do niej nielicznych pracowników na tem polu. Może nie byłoby też do rzeczy żądać od panów urzędników rządowych wyjaśnienia o zalewie wody kopalni wielkiej — ale podobno o tem nawet mowy nie było.

Poszt 9. marca. Komisja wojskowa delegacji węgierskiej odbyła w sobotę wieczór długie posiedzenie w sprawie przedłożonych okupacyjnych, na którym oprócz wszystkich trzech ministrów państwowych znajdowali się także celem dawania stosownych wyjaśnień generałowie Becher i Najwald, nadintendenci Bekenzann i Lambert.

Iwanka sprawozdawca komitetu trzech przedłożył sprawozdanie o kosztach budowy dróg w krajach okupowanych, według udzielonych mu szczegółowych objaśnień przez ministerstwo wojny, z których okazuje się, że potrzeba jeszcze na wykonanie rozpoczętych budowy 21.266.459 złr., zatem o 334.495 złr. więcej niż preliminowano, a jeżeli most w Brodzie na kamiennych będzie postawiony arkadach, to kwota powyższa zwiększa się.

Znany korespondent dziennika *New-York Herald*, jedyny przedstawiciel prasy nie moskiewskiej, który zdołał uzyskać od generała Kaufmanna pozwolenie przebywania w Turkestanie, podaje następujące szczegóły o śmierci emira Szir-Alego, zmarłego w Mazaszerif dnia 21. lutego: „Emir umarł dnia 21. lutego po dwudniowym ciężkim konaniu, przy którym obecny był moskiewski lekarz dr. Jaworski. Po śmierci Szir-Alego rozpoczęła się natychmiast rzeź między „stromikami” rozmaitych pretendentów do tronu tj. Jakuba Chana, brata emira i jego synowca. Gubernator Mazaszerifu został uwieczony, a dom jego uległ rabunkowi. Tonictwo Jakuba Chana odniosło zwycięstwo, a den z jego przyjaciół objął urząd gubernatora i usiłował odprowadzić dr. Jaworskiego do granicy z awy, aby rozwieściłone żołdactwo nie zamorowało go. — Doktor ów oczekiwany jest lada dzień w Taszkencie, wraz z listami zawierającymi szczegóły o zaszyłych wypadkach. Posłowie emira w rozpaczy, gdyż obawiają się o los rodzinnych pozostałych w Mazaszerif; w skutek czego o marca odjeżdżają do Afganistanu. Powiadają, Jakub Chan opuścił Kabul i cofnął się do iratu.

Morowa zaraza w Rosji.

Między studentami i lekarzami w Petersburgu ega sensacyjna wiadomość o drugim wypadku imy. Istoty choroby nie zbadano dotąd.

Studenti i lekarze petersburscy wręczają prof. kinowi adres uznania. Stan zdrowia Prokofiewa polepsza się. Z Petersburga donoszą: Zupełnie bezzasadnie ymują, że profesor Lewin stwierdził u Proewa dżumę albo chorobę astrachańską. Zaczęły on jedynie istnienie kiły i poczytał ten adek za nabrzmienie gruźlicy limfatycznych, przystępując wcale do zdania Botkina.

Prawa w *wieści* k ogłasza trzy telegramy roa Eichwalda. Pierwszy z Wiarówki z d. 3go donosi, że stan zdrowia w całej okolicy na oc Starykowie jest szczególnie pomysłowy. W ostatnich miesiącach nie zaszędł żaden wypadek tyfus. Ospa pojawia się, ale słabo. Dwa wypadki śmierci w kamiennym Jarze nie zaszyli skutkiem dżumy; dla tego prof. Eichwald i dr. Hirsch wniośną, aby znieść zamknięcie Kamiennego Jaru. Drugi telegram z Czarnego Jaru z d. 5. bm. mówi, że profesorowie Eichwald i Hirsch przekonali się, iż w grudniu r. z. istniała w Starykowie zaraza dżumy wschodniej i że zaszło 7 wypadków śmierci na pestis siderrans; o zarazie zaś indyjskiej nie ma mowy. Trzeci telegram z Nikolskoje z d. 3go bm. stwierdza, że tam zaszędł jeden wypadek dżumy wschodniej, ale nie zachodził żaden związek między tym wypadkiem a zarazą panującą w Wetance. W skutku kroków sanitarnych znikła wszelka obawa co do Nikolskoje Starykowie. Zbadania zarazy w Prszybinkoje podjął się dr. Snigirew, Profesorowie Hirsch i Eichwald wyjeżdżają wprost do Wetanki.

Do powyższych doniesień telegrafowanych dodaje hr. Loris-Melikow: W powiatach Czernojarskiej i Jenotajewskiej gubernii Astrachańskiej na 118.000 mieszkańców umarło od pojawienia się zarazy w październiku 1878 do 7. lutego, to jest do ostatniego wypadku śmierci nie więcej nad 500 osób. Nie wątpię, że cholera, difteria, ospa i tyfus nabierają daleko więcej ofiar. Oczywiście można powiedzieć, że zaraza jest pokonana. Udowodnieniem jest, że skoro odosobnienie chorych zupełnie wystarcza dla zapobieżenia dalszemu szerzeniu się zarazy, presto można być zupełnie spokojnym i wszystkie stosunki przywrócić.

Hr. Loris-Melikow telegrafuje z Astrachanu 7. Na wczorajszym zebraniu lekarzy zagranicznych prof. Eichwald sporządził w Wetance protokół, w którym dr. Hirsch, Biesiadecki, Kabiadis, Petresko i Eichwald stwierdzili, że w gubernii astrachańskiej, zaraza obserwowana od połowy października 1878 do końca stycznia 1879 r. była dżumą, która nosiła cechę tak zwanej lewankiej (wschodniej) zarazy dymienicowej. Pomienieni lekarze wstrzymują się od uchwały co do sposobu zawleczenia zarazy, dopóki dalsze badania nie dadzą szczegółów dokładniejszych. Zarazę można uważać za wygasłą, gdyż od 9. lutego nie zaszędł żaden wypadek śmierci albo choroby, wszelako nie można ręczyć za możebny jej powrót w miejscach dawniej zakażonych, osobliwie w Wetance. Lekarze doradzają następujące kroki przez Eichwalda proponowane: 1) dłuższy nadzór sanitarny w miejscach podejrzanych; 2) zachowanie obecnego odosobnienia każdej wsi, która była zakażoną aż do upływu prawem przepisanych sześciu tygodni; 3) zachowanie ogólnego zamknięcia wszystkich żądumionych miejsc z 10-dniową kwarentaną. Lekarze poczytują utrzymywanie obecnego kordonu dokola gubernii astrachańskiej za zbyt bezcelne.

R o s j a.

Książę Bariatyński, zmarły onegdaj w Genewie, był przyjacielem młodzieńczej panującej obecnie

mu odebrany tak długo, dopóki Zgromadzenie nie spełni zadania swego.

Art. IV. Osoba każdego deputowanego jest tak długo nietykalna, jak długo trwa będzie jego mandat.

Art. V. Za przestępstwa popełnione przez deputowanego podczas trwania obrad Zgromadzenia, może on być pociągnięty do odpowiedzialności nie inaczej, jak za wyraźnym zezwoleniem większości członków tegoż.

Rozdział II. Posiedzenia.

Art. VI. Każdego tygodnia odbywać się będą trzy posiedzenia, w poniedziałek, środę i czwartek, liczba posiedzeń może być jednak zwiększoną na mocy postanowienia Zgromadzenia.

Art. VII. Posiedzenia są publiczne i jawne, mogą zaś być zamknięte na tajemne tylko na mocy postanowienia prezesa lub pisemnego żądania dwudziestu deputowanych, poparte go głosami większości $\frac{2}{3}$ posłów.

Rozdział III zawiera sześć artykułów, traktujących o sposobie głosowania.

Rozdział IV. Następujący urzędniczy wybierani są większością głosów z liczby członków Zgromadzenia: Prezes, dwóch wice-prezesów, pięciu sekretarzy i dwóch kwestorów.

Dalsze osm artykułów traktują o obowiązkach tych urzędników.

Rozdział V zawiera V artykułów, dotyczących obowiązków członków Zgromadzenia podczas obrad.

Rozdział VI. O obowiązkach sekretarzy.

Rozdział VII. O obowiązkach kwestorów.

Cały porządek dzienny składa się z 36 artykułów, z których 14 zostało przyjętych na pierwszym posiedzeniu.

Śmierć Szir-Alego.

Znany korespondent dziennika *New-York Herald*, jedyny przedstawiciel prasy nie moskiewskiej, który zdołał uzyskać od generała Kaufmanna pozwolenie przebywania w Turkestanie, podaje następujące szczegóły o śmierci emira Szir-Alego, zmarłego w Mazaszerif dnia 21. lutego: „Emir umarł dnia 21. lutego po dwudniowym ciężkim konaniu, przy którym obecny był moskiewski lekarz dr. Jaworski. Po śmierci Szir-Alego rozpoczęła się natychmiast rzeź między „stromikami” rozmaitych pretendentów do tronu tj. Jakuba Chana, brata emira i jego synowca. Gubernator Mazaszerifu został uwieczony, a dom jego uległ rabunkowi. Tonictwo Jakuba Chana odniosło zwycięstwo, a den z jego przyjaciół objął urząd gubernatora i usiłował odprowadzić dr. Jaworskiego do granicy z awy, aby rozwieściłone żołdactwo nie zamorowało go. — Doktor ów oczekiwany jest lada dzień w Taszkencie, wraz z listami zawierającymi szczegóły o zaszyłych wypadkach. Posłowie emira w rozpaczy, gdyż obawiają się o los rodzinnych pozostałych w Mazaszerif; w skutek czego o marca odjeżdżają do Afganistanu. Powiadają, Jakub Chan opuścił Kabul i cofnął się do iratu.

Kronika.

Lwów dnia 11go marca.

Niewolnicy kolejowi. Jak dalece zarząd kolei lwowsko-czerwiwieckiej rzadził się zupełnie innymi względami jak oszczędność przy proskrypcji n-rzędników, zarządzająca w początku roku bież., do wiodła najlepiej okoliczność, że w skutek energicznego wdania się w tę sprawę Izby r a m u n s k i e j, wszyscy urzędnicy wydeleni na linjach rumuńskich tej kolei zostali na powrót przyjęci do służby i uzyskali te same posady, które uprzednio zajmowali. — Jest to wynowiny dowód, że proskrypcja zarządzana została nie z względów oszczędności, ale dla opróżnienia miejsca dla Niemców, którzy są daleko wygodniejsi niż n-rzędnicy dla zarządy, gdyż nie są z krajem związani i nie muszą się interesować, a potrafią być ślepy i głuchy na wszystkie nadzycia.

Voltaire ujęty podarkami carowej Katarzyny wyrzekł niedgdy bliźniaczo wyrazy: „La lumière nous vient du Nord”, światło przychodził nam z Północy. Krasne pozostał na skądzie tylko frazesem, ale co do Polaków będących członkami rady nadzorczej kolei czerwiwieckiej, to nie ulega wątpliwości, że dobrze zrobili, żeby secheli nasładować. Rumunów, i samist wychodził z sali, w chwili gdy się traktowało mają sprawy drażliwej natury, w których można stanąć w kolizji z zarządem, sechelił pamiętać, że obowiązkami członka zarządu jest nie tylko pobierać tantiemy, ale także oswać nad tem. aby kolej służyła krajowi, a nie była jedynie środkiem do eksploatacji kraju przez kilku najniższego gatunku spekulantów.

Dowiadujemy się, że w skutek wdania się sfer najwyższych sprawa proskrybowanych urzędników miała być traktowana na ostatnim zebraniu rady nadzorczej, ale że nie przyszło do tego z powodu, że s a d e n z c s t o n k ó w r a d y n i e p r y s y b i ł na posiedzenie.

Rumun dowiedl nam, że ksywda wyrażona krajowcom da się łatwo naprawić, jeżeli znajdą się ludzie prawi i energiczni, którzy potrafią się o nią upomnieć. Czyż u nas nie najdziesz się kilku ludzi takich? Najbliższą przyszłość odpowie na to pytanie, mamy zaś nadzieję, że przykład odwagi cywilnej dać może Rumunów, najdnie nasładowo w Po-

lakaach należących do składu zarządu kolei lwowsko-czerwiwieckiej.

Konfiskata. Wczorajszy numer *Dziennika Południowego* został przez prokuraturę skonfiskowany z powodu wstępnego artykułu. Zrobiliśmy drugi nakład z opuszczeniem inkriminowanego ustępu.

Egzamin dojrzałości zdała we Lwowie panna L. K. w gimnazjum polskiem, podobno se świetnym powodzeniem, uzyskawszy na to osobne pozwolenie ministerstwa. Jest to pierwszy w kraju wypadek, iż kobieta przedstawiała się do egzaminu dojrzałości.

Dr. Zybkiewicz, prezydent m. Krakowa, bawi we Lwowie i uczestniczy w obradach ankiety zbożowej.

Koncert p. Konopackiej z udziałem p. L. Marka, amatorów i amatek. odbył się jatro wieczór w sali ratuszowej według ogłoszonego programu.

Stow. pracy kobiet. W niedzielę dnia 16. marca 1879 r. o godzinie 3ej po południu odbył się w wielkiej sali ratuszowej walne zgromadzenie członków stowarzyszenia „Pracy kobiet.”

Porządek dzienny: 1) Odczytanie protokołu z ostatniego posiedzenia. 2) Odczytanie sprawozdania z czynności rady wstawiowej r. 1878. 3) Sprawozdanie komisji kontrolującej. 4) Odczytanie preliiminarza na r. 1879. 5) Wybór kontrolni na r. 1879. 6) Wnioski członków.

Zarząd uprasza szanownych członków o jak najliczniejsze zebranie się. Galeria otwarta dla publiczności.

Samobójstwo. Przedwczoraj po południu spostrzegli przechodnie w ogrodzie miejskim mężczyznę, leżące na ławie, krwią zabrozonego. Dano znać do policji, która zarządziła przewiezienie ranego do szpitala. Pokazało się, że mężczyzna ten zadał sobie ciężką ranę w pierś, chcąc sobie odebrać życie. Rana jednak zdaniem lekarza nie jest śmiertelną. Nieszczęśliwy nazywa się Edward S., jest ceseladnikiem fryzjerskim i lwy lat 30. Niezła miała być powodem tego rozpaczyłowego kroku.

„Ruskaja Osnowa.” Stowarzyszenie ruskie młodzieży akademickiej, bawiące w Wiedniu, została z nakazem niemożności namies nicowa rozwiązana. Powodem było wystąpienie „nieożalonego” tel gramu do stowarzyszenia ruskiego „Sojuz” w Czarulwach. „Osnowa” była ogniskiem propagandy moskaldzkiej. Lecz i rywalizujące z „Osnową” stowarzyszenie „Siez” o dągnięciach narodowo ukraińskich a poniekąd i socjalistycznych, doznało nie milej interwencji ze strony władzy. Onegdaj członkowie „Slez” zgrupowali się na obchód roszczy Szewczenkowej, gdy niespodzianie w lokalu stowarzyszenia zjawili się komisarz policyjny i zakasał obchodu.

Na budowę szkoły i kościoła w Podwoleżykach złożył od 1. lutego po dzień dzisiejszy: ks. kan. Inf. Masing 5 gl. kan. Szellowski 2, ks. Inf. Zablocki 2, kan. Turzański 4, kan. Jurkowski 5, kan. Mazaraki 2, Inf. Morawski 10, kan. Solecki 5, arcyb. R. maasak 10, kan. Akstonski 1, p. Kleczewski 2, pani Karolina Koch Csaniewica 1, hr. Włodz. Dzieńszczyca 20, ks. Z. G. od św. Mikołaja 1, bank galie we Lwowie 10, pani Dolianka i Stradyńska od Debycy 2, p. Schöpf 2, pani Hötzel z Krakowa 1, księżna Czartoryska 15, p. Kastory 2, hr. Małachowski 1, hr. Jastrzębska 3, filja banku hipot. w Krakowie 3, galic. bank Z. K. Z. 5, hr. Brzozowska 5, hr. Żalski 3, hr. Lasocki 1, hr. Haszarowska 5, hr. Tarnowska 5, p. Romer 1, p. Onuf. Turkul 10, hr. Wybranowski 3, hr. Kal. Orłowski 3, razem 117 gl. Za które to datki, nie obrażając skromności szlachetnych ofiarników, że im publiczne uznanie i podziękowanie składamy jesteśmy zadowoleni, dodamy „Bóg zapłać!”

Od komiteta budowy kościoła i szkoły w Podwoleżykach 9. marca. *Ks. Ant. Sz. Rzesnik*, przewodn. komiteta i pleban.

Mianowania. Sąd krajowy wyższy w Krakowie saminaował praktykantów sądowych: Juljana Homolacza, Jana Kotarba, Władysława Majewskiego, Juljana Pawelka, Wojciecha Zagórowskiego i Józefa Zelka bezpłatnymi assektantami.

Teatr. Dłsi we wtorek „Niby małżeństwa,” komedia w 4 aktach E. Paillerona, przekład W. Sabowskiego.

Kraków 8. marca. Dnia 3. bm. odbyło się pod przewodnictwem prof. Lejkowskiego posiedzenie komisji archeologicznej Akademji umiejętności, na którym dr. Adam hr. Sierakowski przedstawił rzecz o kieszporkim Potyposale, staroprakmie bóstwie światła i urodzajów. Tak Niemcy uczeni nazywali owego balwana wykopanego jeszcze w XVII wieku, w bliskości wsi Pacholen, wmarowanego obecnie w ścianę dziś szkolnego a przedtem klasztornej budynku w Kiszporku w powiecie Siatamskim. Hr. Sierakowski rozpatrywał w argumentowaniu i w wywodach Niemców, sam skłania się raczej do mianowania, że balwan ten (którego wyobrażenie w akwar-riell okazał) przedstawia Pikkosa, bożka śmierci. W dyskusji siberall głos: pp. J. N. Sadowski, ks. kan. Polkowski, T. Ziemicki, A. Kirkor i dr. Kopernicki. Następnie po zatwierdzeniu czynności administracyjnych, oraz odczytaniu listu p. Seweryna Tymienieckiego o wykopywaniu w okolicy Kaliska starożytnościach, p. J. N. Sadowski rozpoczął sprawozdanie ze swoich badań archeologicznych, przedsięwziętych zeszłego lata w ziemi Chełmskiej i Wielkopolsce. W obszernym wykładzie mówił o naturze i rodzajach grodzisk w tych okolicach Polak. W dyskusji brall udział: pp. dr. I. Kopernicki, T. Ziemicki i k. kan. Polkowski.

Kozowa. Pozwaliśmy sobie za pośrednictwem *Dziennika* zapytać sądu w Zloczowie, co też się dzieje z obsadzeniem posady funkcyjnarusza prokuratorji w Kozowie? Toteższy nasocelnik sądu dawno już uczynił wniosek o stosowniejsze niż dotąd obsadzenie tej posady, bo że usredujący nie może funkcji tej należycie spełniać przyna każdy, kto się do wie, że ma on 81 lat, że mało co widzi, a nie wiele słyszy. Dobrze więc cheć jego nie na wiele się przysądza — a sprawy sądowe wielce cierpią na tak niewłaściwym obsadzeniu.

Stanisławów. Dnia 9. bm. odbyło się pierwsze walne zgromadzenie stowarzyszenia bursy dla ubogiej uczęcej się młodzieży imienia J. I. Kraszewskiego. Ze sprawozdania podanego przez przewodniczącego tymczasowego komitetu dowiadujemy się, że fundusz dotychczasowy przysięł brany wynosi około 2.000 złr. Do tego funduszu przyczyniło się największym dakiem tutejsze towarzystwo pedagog. które wszystkie swe fundusze, jakimi rozporządzało, ofiarowało na rzecz bursy, a ofiarował na jeszcze kilka kaszt złr., które spódniewa się otrzymać za sprzedanie przyborów nankowych byłej szkoły żeńskiej przez towarzystwo utrzymywane, prócz tego uzyskała burza już kilku członków, którzy przystąpili z znacniejszemi wkładkami do towarzystwa jako członkami honorowi. Do stu członków osyanych z wkładkami mniejszemi. Dokładny wykaz składów na ten

cel nie omieszcza szapewne zarząd podał do publicznej wiadomości. Komitet tymczasowy podał był także prośbę do wys. namienictwa o pozwolenie zbierania składki na ten cel w całym kraju, atoli nie otrzymał nienyety dotąd jeszcze odpowiedzi. mimo to że wnioś prośbę jeszcze z początkiem listopada z r. Pizoprowadzono także wybór zarządu bursy, a przewodniczącym tegoż wybrano jednomyślnie p. Stanisława Brykczynskiego, marszałka tutejszego powiatu, zastępcą zaś zastępcą marszałka dra. Walerego Szydłowskiego. Nowoobranzy przewodniczący skreślił w kilku gorących słowach piękny cel przyszłej bursy, podniósł znaczenie jej nietylko jako zakładku podającego środki do wykształcenia umyłu, ale co rzec arcyważną do wykształcenia serca, jako zakładku wychowawczego, wychowującego nietylko uczonych, ale i obywateli kraj awój młnjących i prawych synów ojczyzny, które to przemówienie zgromadzenie przyjęło z oznakami najwyższego zadowolenia. Dzielu rozpoczętem w tak piękny cel i w tak piękny dnieh u całego serca usyrcy nałoży jak najlepszego powodzenia, mamy też nadzieję, że bursę imienia J. I. Kraszewskiego w Stanisławowie poparta przez wszystkie koła mieszkalców Stanisławowa oraz obywateli wiejskich okolicy w najkrótszym czasie zakwitnie w całej pełni.

Tegóż samego dnia wieczorem odbył się w tejże samej sali odczyt dra. Jnl. Ochorowica, docenta uniwersytetu lwowskiego, wykład o najnowszych wynalazkach z doświadczeniami. Publiczność zgromadziła się mimo stosunkowo dość wysokiej ceny miejsc licznie, a prelegent przedstawił w jasnym wykładzie historyczny rozwój nielowań uczonych przeniesienia głosu za pomocą różnych przyrządów na dalszą przestrzeń począwszy od tub akustycznych aż do wyzalku, który uwelecył pomyslny skutkiem kilkowiekowe usłowania, do telefonu Retasa, wynalazonego w roku 1860 i nieposzanego telefona Amerykanina Bella, a objaśniwszy konstrukcję jego wykonał doświadczenia, które i najbardziej starwalszych niedowiarłów mogły przekonać o prawdziwości tego wielkiego swyestwa najnowszych czasów na polu nauk ścisłych. Zawiła rzecz o mikrofonie i mikrofonie choć może nie w zupełności w teorii rozjaśniona została, wypadła jednak w doświadczeniach wykonanych ku ogólnemu zadowoleniu, jak i rzecz o nader prostej konstrukcji kondensatorze śplawiającym Pollarda, który swym głosem przypominającym żywo głos kobzy wywala powszechną wesołość. Koroną doświadczeń był jednak po pierwszy raz w Stanisławowie widzialny i słyszany fonograf Edisona, który z wielką dokładnością powtarzał kilka zdań do niego wygłoszonych, szczególnie zaś te zdania, w których było więcej ulubionych jego głosek r. Spędzonych na tym odcywie kilku godzin pewnie nikt z zgrumadzonych nie żałował a szan. prelegent także wyszeł masiał stąd nie najgorsze wrażenie, kiedy przyobcał wkrótce znnowu do nas przybył i obszedł nas z wyalaskami najnowszemi z Innej dziedziny.

Podziękowanie. Miasteczko Rosdół jakkolwiek oddzielenie od większego świata, a zamieszkałe prawie wyłącznie przez ludzi klasy ciężko pracującej, cieszy się jednak meżem obijającą o dobro powzechenne mieszkalców Rosdółu. Jest nim p. Edward Füller. Za staraniem jego zorganizowane zostało towarzystwo zaliczkowe przed parą laty, a dziś kwitule już na dobre dla użytku Rosdółan, dalej towarzys. ochotniczej straży ogłowej i towarzys. ochrony zwierząt. Instytucje te dła tak powesechnie potrzebne, szawdzęją istnienie swe w Rosdole jedynie energji p. Füllera, który trudów i starań nie szczędził dla zręczy wstąpienia swoich samiarów.

Lecz p. Füller dbając o dobro mieszkalców Rosdółu, nie zapomnia i o młodzieży szkolnej, albowiem skoro w r. 1874 wysłał s druku mapę naszego kraju, wydana przez p. Latinka w Krakowie, p. Füller zaraz zakupił taką i ofiarował na użytek szkoły roszdolskiej. Na każdoroceznym popisie uczniów w szkole roszdolskiej p. Füller obecny, cieszy się do brym postępem uczniów i ofiaruje dobrowolnie dar pieniężny na zakupienie książek, celem wynagrodzenia najgodniejszych, a zachęca do pilności mniej dłałych. W ostatnich dwóch dnach ofiarował pan F. dla szkoły roszdolskiej z własnego zakładu przemysłowego wyrobów z drzewa w Rosdole bardzo gnatownie i osobnie wytoczone szesoty wartości przynajmniej 10 zł., stając jako przyrząd do zmysłowienia dziełom początkowej nanki rozumnych w szkole ludowej. Przyrząd ten stulej będzie w szkole nie tylko do zmysłowienia iściecom początkowej nanki, ale nadto, jako bardzo gnatownie i osobnie wyrobiony do upodobania gusta i smyła piękna a ślicetoi, które właśnie z powodu zaniedbania lud nasz małeojęski potrzebuje. I przy każdej urosocności szkolnej i sposobności pan F. zawsze okazuje się przybyłym dla uczniów i nauczycieli i dąży nallnie do tego, ażeby odwiała między ludem naszym się roszdolska.

Za te tak licznie i hojnie ofiarowane dary dla szkoły roszdolskiej, kierownik tejże poczytując sobie za miły obowiązek w imieniu młodzieży szkolnej i tychże rodziców służyć publicznie panu Füllerowi winne podziękowanie staropolskim szwyczajem „Bóg zapłać!”

Przy tej sposobności nie mogę pomnieć podziękowania winnego pp. Jaworskiemu radcy dóbr hr. Lanckorońskiego w Rosdole, Bedlewiciemu brnistrzowi m. Rosdółu, ks. J. Haberowi psecrowi OO. Karmelitów i administratorowi parafji obrs. łac., tandeż Kohnowi, lekarzowi w Rosdole, za ofiarowany dar na posiedzeniu miejscowej rady szkolnej w Rosdole 10. paźd. 1878, na zakupienie książek lub obawia dla najbiedniejszych uczniów szkoły roszdolskiej; zaś p. Kornbergerowi, aptekarzowi, jako przewodniczącemu miejscowej rady szkolnej w Rosdole, za gołliwe staranie o rozwój szkoły ludowej w Rosdole.

Rosdół 5. marca 1879. *Domitk Jaworski* dyrektor szkoły ludowej.

Na budowę nowego domu dla szpitaliku dziecięcego u św. Zofii złożyli: (Dok.)

Na rzecz J. O. ks. Leonowej Sapieżny: dr. Emil Merczyński 1.200 str., Karolina Fedorowicz z Okna 200 str., księżna Karolina Lubomirka 100 str., Karol i Marja hr. Lanckoroński 100 str., J. C. Wya. arcyksiążę Fryderyk 50 str., J. E. Alfred hr. Potocki 50 str., Cecylja z Mierów hr. Badenowa 50 str., hr. Władawowie Baworowcy a Bosen 50 str., Władysław książę Czartoryski 100 franków, Karol Bronkowski 37 str., Olga Dunia hr. Borkowska z Bronkowy 30 str., Tytus Kleasowski 30 str., Wydział powiatowy Stanisławowski 25 str., Rada powiatowa Tarnowska 25 str., Włodzimierz hr. Dzieńsuski 25 str., Włodzimierz hr. Borkowski 20 str., Kalikst książę Poniński 20 str., hrabania Saint Quentia 20 str., hrabanki Neipperg 20 str., zebrany przez pania Prexel 15 str. i 50 ct. hr. Ffranciszka Potulicka z Glinia 15 str., Korneł Krasestunowicz 15 str., hr. Władysław Brancki 11 str. i 61 ct., Edward Simon 10 str., Edw. Ksaw. hr. Fredro 10 str., J. Aleks. hr. Fredro 10 str., An-

CHUSTKI włózkowe i Kamazse.

Zarzutki balowe wózkowe, Pelerynki, Kamizelki z rekawami, Kaptanki i Kalesony trykotowe i fanelowe damskie i męskie.

Chechez-nez jedwabne i walciane. Szale, Chustki fularowe i batystowe. Ogrzewacze piersi i żołądka.

Pończochy i Skarpetki wełniane, fil d'ecosse, niciane, bawelniane i jedwabne, Pończochy do polowania.

Podszewki zdrowia, Cichochody i Męsty floowe i skórkowe z obcasami i bez, Kaptanki, Mufki, Mitynki i Trzewniczki dla dzieci.

Hafły w najnowsze ścięgi na kanwie i aplikacją na suknie wykonane jak największym wyrobem, Ramiy rzeźbione.

SPODNICZKI damskie trykotowe.

Rękawiczki jak n. lepsze pragackie gładkie i jełonkowe od 2 - 8 guzików, tudzież sukienne, jedwabne i niciane.

Szaliki, Krawaty, Kolarzeryki damskie i męskie w najnowszym guście i w najświetnym wyrobem, Pański skórkowy i motylkowy.

Spinki do manusz to i do przedrów, Spinki do kra-żek, Złoty uszki i Deki ze złota Talmi i oksydowane do znaczków.

Pończochy i Skarpetki w kolorach, Cygarówki, Pawiecki cygarety we, Pudełka na siarunki.

Szczotki do włosów i do sukien, Szczotki do zębów i do paznokci, Ramiy do języków czyszczenia, Szczyrki i Szwyperki do paznokci.

Sakienki i Garnitury dla dzieci.

Gorsety paryskie od z. 13 do 15, Deszuchrony od z. 130 do 10, Płaszczki nieprzemakalne angielskie od z. 11 do 15.

Kaloszki rosyjskie, Liberyjne Guziki, Rękawiczki, Galony, Karty do grania, Szony preferansowe, Rzemienie do pleców.

Chustki, Fanelonki i Baruki, Kalesony, Garnitury k ronekwe i płócienne, Fertunki płócienne i ceratowe.

Przędzie, areprawy, Szona, Rozet, Kutaszy, Szury, Guzi, Tisny, Borty, Szuty i wszelkie inne ozdoby pasma: teryjna.

Ceratę amerykańską do okrycia mebli we wszystkich kolorach, Szuty, Koszowy i gut-perkowy na przecie radełka nieprzemakalne.

Laskawe zamiejskowe zamówienia wykonują jak najszybciej i jak najakuratniej.

Poleca MAGAZYN DAMSKI Kamila Strzyżowskiego we Lwowie przy ulicy Halickiej pod l. 4.

LES GRANDS MAGASINS du PRINTEMPS 70, Boulevard Haussmann, Paris. KATALOG ILLUSTROWANY na sezon letni obecnie znajduje się pod prasą.

Na zbliżające się Święta Wielkanocne poleca handel KAROLA BALLABANA we Lwowie.

MŁODA OSOBA wdowa, bezdzietna, życzy znaleźć dla siebie pospółkucznicę w wsi. Adres: ulica Halicka liczbą 16 handel tokarski Wiśniowskiego.

Wyborna BRYNDZA liptawska (jesienna) pół kilo 28 cent. Polecac handel korzenny PAWŁA GORSKIEGO plac Marjański l. 8.

EKONOM, o którego pracy, umiejętności i gorliwości można się bliżej dowiedzieć u popzednich W. P. stażobudów, poszukuje porad do większego gospodarstwa. Blizszy wiadomość użyczy J. Bir l. Włow Rynk l. 40. 1403 2-6

Table with 2 columns: Item name and Price. Includes items like Cukier, Mielko, and various oils.

BROWAR PIWNY Oficjalistów prywatnych jako to: rządów, ekonomów, pisarzy tokowych, gorzelników, maszynistów egzaminowanych także i za kancję.

SUBSKRYPCJA na wiedeńskie losy komunalne za spłatą ratałną rocznie 4 ciagnięń. Główna wygrana zł. 200000. Poboczna wygrana zł. 50000 i 30000.

Wyborna BRYNDZA liptawska (jesienna) pół kilo 28 cent. Polecac handel korzenny PAWŁA GORSKIEGO plac Marjański l. 8.

Biuro wydawcze i ogłoszeń J. Jakubowskiego w Czerńowcach.

TOWARZYSTWO GALICYJSKIEJ KASY ZALICZKOWEJ nr. 31, ulica Halleka, przyjmuje Wkładki na książeczki oszczędności.

FOSFORAN ZELAZA P. LERAS, Doktora Umiejętności, 8, ulica Vivienne. Składki we Lwowie w aptekach pp. Mikolascha, Zyg. Ruckera i J. Boisera.

ARSENIAN ZŁOTA spotagowan, Doktora Addison. Drogocenne to lekarstwo urzy ra sigejch, będcę wynikiem połączenia dwóch środków rzezyjnych.

KANTOR WYMIANY c. k. uprzyw. galic. akcyjnego Banku Hipotecznego kupuje i sprzedaje wszystkie efekta i monety pod warunkami najprzystępniejszemi.

Pana Henryka K. w Jaśle, wyzwan by do dni osmiu wyrównał rachunek na 150 zlr. na które kwit w moich rękach się znajdują.

3 piękne dworki! Na jednej z głównych i najbardziej lubianych ulic Sambora są na sprzedaż 3 powodów rodzinnych 3 dworki całkiem nowe i w piękny styl wybudowane.

Do wody sodowej aparat Hlmera, całkiem nowy z braku lokalu jest przez redakcję A. Z. do sprzedania. 1412 1-4

Do sprzedania kamienica dwupiętrowa z oficynami w óródmieściu pod korzystnymi warunkami. Blizszy wiadomość u adwokata Dr. Siderskiego ulica Halicka liczbą 21. 1033 2-0

Dzierżawy folwarku do 600 morgów w Zaleszczyckim, Tarnopolskim, lub Kolomyjskim powiecie, zaś od 200 do 300 morgów w Złocowskim, Brzeżańskim albo Strzyżkim.

kosiarko-żniwiarka najnowszego systemu, jest na sprzedaż za mierną cenę. Blizszy wiadomość u M. Mazurkiewicza poczta Jarosław. 14 4 1-4

ASTHMA CYGARETKA INDYJSKIE (CANNABIS INDICA) P. GRIMAUDT et Cie, Aptekarzy w Paryżu.

Tutki cygaretowe najlepszych papierków francuski h wyrabia i sprzedaje E. TASZYŃSKI w Rynku l. 25, 1-sze piętro drugie drzwi, po umiaru wanej cente.

C. k. uprzyw. galic. kolej Karola Ludwika. OBWIESZCZENIE. Z dniem 25. lutego st. kalendarza 1879 r. znoszą się wszystkie bezpośrednie taryfy dla transportu zboża i t. d. od stacji kolei Kursko-Kijowskiej v a Brody-Radziwiłów do Austrii, Północnych i Południowych Niemiec.

Apteka „zum heil. Leopold“ we Wiedniu Stadt, Ecke der Planken- und Spiegelgasse, FILIPA NEUSTEINA poleca P. T. Publicznosci szereg środków rzeczywiscie skutkujacych i toaletowych, które się we wszelkich sprawdziły.